

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ενδεικτικοί άξονες:

Η επιδραστικότητα των μέσων κοινωνικής δικτύωσης θα αλλάξει, επειδή:

- αφενός, βασίζονται επιχειρηματικά σε λανθασμένη βάση. Συγκεκριμένα:
  - επιδιώκουν να γνωρίσουν και να επηρεάσουν τις ασύνειδες επιθυμίες μας, ώστε να προβάλουν στοχευμένες διαφημίσεις
  - έτσι, υποθάλπουν τις ψεύτικες ειδήσεις που διαδίδονται με ταχύτατους ρυθμούς.
- Αφετέρου, οι νέοι άνθρωποι πλήττουν εύκολα, οπότε το συγκεκριμένο μοντέλο θα πρέπει εκ των πραγμάτων να μεταβληθεί.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Στη δεύτερη παράγραφο του Κειμένου 1 ο Μιχάλης Μπλέτσας υποστηρίζει ότι η ελληνική πολιτεία οφείλει να προσπαθήσει να επιβάλει περιορισμούς στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Για να εξηγήσει το είδος των περιορισμών, αναφέρει –χρησιμοποιώντας μάλιστα τη χαρακτηριστική φράση «για παράδειγμα»– το παράδειγμα των πολιτικών διαφημίσεων. Πιστεύει ότι η εξατομικευμένη πολιτική διαφήμιση, που επιδιώκει να επηρεάσει μέσω των social media τον ψηφοφόρο, μπορεί κάλλιστα να είναι ψευδής, ακριβώς επειδή τη βλέπει ένα μόνο άτομο κάθε φορά. Για να τεκμηριώσει την άποψή του αυτή, αναφέρει το παράδειγμα του Ντόναλντ Τραμπ, ο οποίος άσκησε επιρροή σε 16.000 ψηφοφόρους του Ουισκόνσιν μέσω εξατομικευμένων πολιτικών μηνυμάτων. Με την επιλογή του αυτή ο συνεντευξιαζόμενος κατορθώνει να καταστήσει τη θέση του σαφή και κατανοητή στους αναγνώστες, να τους πείσει για την εγκυρότητά της και να παρουσιάσει τα λεγόμενά του με ζωντάνια, ώστε να μεταδώσει το μήνυμά του με επικοινωνιακά αποτελεσματικό τρόπο.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Το μήνυμα διατυπώνεται με βεβαιότητα στα ακόλουθα χωρία:

- «Η επικοινωνία είναι βασική ανθρώπινη ανάγκη και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έφεραν ευκολίες στην επικοινωνία που δεν υπήρχαν πριν.» (1^η παράγραφος)
- «Έχει μετρηθεί ξεκάθαρα ότι οι ψευδείς ειδήσεις ταξιδεύουν έξι φορές πιο γρήγορα.» (1^η παράγραφος)
- «που θα αναδειχθούν από εδώ και μπρος» (1^η παράγραφος)
- «όσον αφορά τις πολιτικές διαφημίσεις» (2^η παράγραφος)
- «Δεν είναι εύκολο» (2^η παράγραφος)

Και στις πέντε περιπτώσεις ο συνεντευξιαζόμενος χρησιμοποιεί την οριστική έγκλιση («είναι», «έφεραν», «υπήρχαν», «έχει μετρηθεί», «ταξιδεύουν», «θα αναδειχθούν», «αφορά»), με την οποία εκφράζεται κάτι το πραγματικό, βέβαιο και αναμφισβήτητο. Η βεβαιότητα υπογραμμίζεται και με τη χρήση του ενεστώτα («είναι», «ταξιδεύουν», «αφορά») και του παρατατικού («υπήρχαν»), που δηλώνουν ότι κάτι γίνεται στο παρόν ή έγινε στο παρελθόν με τρόπο εξακολουθητικό-επαναλαμβανόμενο (άρα βέβαιο), αλλά και του παρακειμένου («έχει μετρηθεί»), που δηλώνει ότι αυτό που έχει γίνει στο παρελθόν παραμένει συντελεσμένο τη στιγμή που μιλάμε (επομένως είναι βέβαιο). Στη δεύτερη περίοδο η βεβαιότητα υπογραμμίζεται και από το επίρρημα «ξεκάθαρα», που τονίζει τον αδιαμφισβήτητο χαρακτήρα της μέτρησης.

➤ Ο συνεντευξιαζόμενος εκφράζει αναγκαιότητα στα ακόλουθα χωρία:

- «Θα πρέπει όμως οι επόμενες μορφές, [...], να μην έχουν τα ίδια ακριβώς χαρακτηριστικά και να μην κάνουν τα ίδια λάθη» (1^η παράγραφος)
- «Επομένως, θα πρέπει η υπερστόχευση αυτή στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης να περιοριστεί πολύ» (2^η παράγραφος)
- «αλλά πρέπει να μουν πολύ αυστηροί κανόνες» (2^η παράγραφος)

Και στις τρεις περιπτώσεις χρησιμοποιούνται απρόσωπα ρήματα που συντάσσονται με υποτακτική («θα πρέπει να...», «πρέπει να...»), για να δηλωθεί η υποχρεωτικότητα των ενεργειών, ώστε να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα, δηλαδή η αλλαγή των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

- Ο Γλάρος και η Ελένη νιώθουν δέος μπροστά στο θαμμένο άγαλμα, γιατί βλέπουν να αναδύεται μπροστά στα μάτια τους ένα πανέμορφο καλλιτεχνικό δημιούργημα του αρχαίου κόσμου, που βρισκόταν προστατευμένο μέσα στη γη («ένας θαυμάσιος κούρος, ένα μνημείο της στοργής αναπαμένο σε πέτρινο τάφο, προφυλαγμένο στη γη»). Είναι χαρακτηριστική από αυτή την άποψη η χρήση της προσωποποίησης («αναπαμένο»), με την οποία τονίζεται η ένταση των συναισθημάτων τους για το άγαλμα, που αποκτά έτσι την υπόσταση ενός

προγόνου. Με αυτόν τον τρόπο το αρχαίο παρελθόν ενώνεται με το δικό τους δύσκολο παρόν, φέρνοντάς τους το μήνυμα της ελπίδας και της αναγέννησης, της ζωής που προβάλλει μέσα από τον τάφο, νικώντας την καταστροφή και τον θάνατο.

- Στη συνέχεια, ο μαθητής/η μαθήτρια καλείται να εκφράσει ελεύθερα τα προσωπικά του συναισθήματα για την ανακάλυψη του κούρου (π.χ. έκπληξη, θαυμασμό, συγκίνηση, δέος, περηφάνια για τη σύζευξη του αρχαίου με τον νέο ελληνισμό ή/και αμηχανία, αγωνία, φόβο για την προστασία του αγάλματος, ευθύνη για την τύχη του).
- *Ο μαθητής/η μαθήτρια αναμένεται να διατυπώσει τεκμηριωμένα τις απόψεις του/της, δηλαδή αυτές να εκπορεύονται από το κείμενο και να μη διατυπώνονται με τρόπο αυθαίρετο. Θετικά αποτιμάται η νοηματική σύνδεση με το ζητούμενο και η σαφήνεια της απάντησης.*